

Paragraafid

1.8. Vigastused

Lehekülje nr.

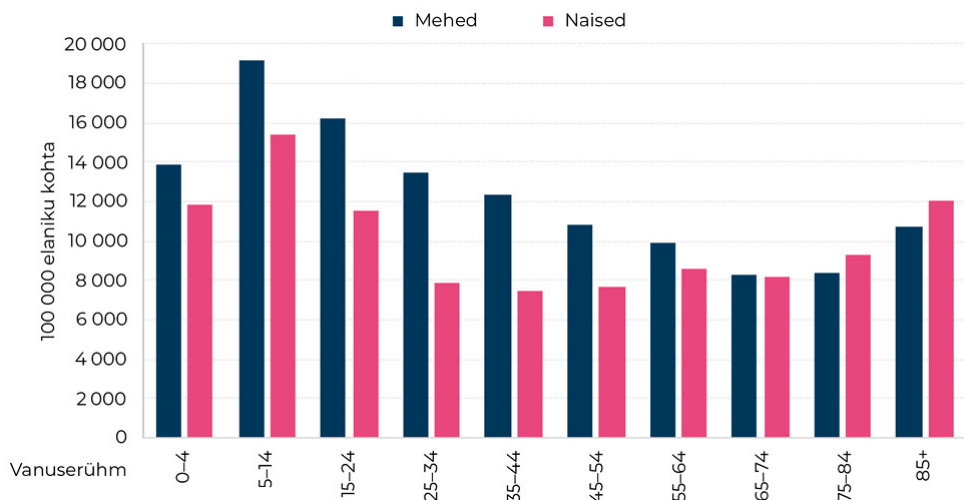
2

1.8. Vigastused

Vigastused võivad tekkida tahtmatult või tekitatakse tahtlikult enesele või teistele suunatud vägivalda tagajärjel. Kuni 2020. aastani olid TAI andmete kohaselt õnnetusjuhtumid, mürgistused ja traumad sageduselt kolmas surmapõhjus Eestis, 2021. aastal jäid need neljandale kohale hingamiselundite haigustest (sh COVID-19) tingitud suremuse suurenemise tõttu, kuid 2023. aastal on vigastused taas sageduselt kolmas surmapõhjus (TAI, d)

Vigastuste tõttu vajas 2023. aastal ravi ligi 153 000 Eesti elanikku (11% elanikest) ehk iga kümnes inimene. Kõige enam vigastusjuhte absoluutarvudes registreeriti 5–14-aastaste laste (ligi 26 900 juhtu) ja 35–44-aastaste (umbes 20 500 juhtu) vanuserühmas (joonis 18).

Suurem osa Eestis registreeritud vigastustest saadakse kodus: aastatel 2016–2023 registreeritud juhtude alusel ligi 42% ehk keskmiselt 70 000

vigastusjuhtu aastas (TAI, e). Sagedasemad koduvigastuste põhjused on eluta mehaanilise jõu toime, nt löök vastu esemeid, muljumine, visatud või kukkuv eseme löök jm. Samuti saadakse oluline osa vigastustest töökeskkonnas. Tööinspektsiooni andmete kohaselt juhtus 2023. aastal 3296 tööõnnetust, nendest kümme lõppes surmaga (Tööinspektsioon, 2023).

Vigastuste tõttu hukkus 2024. aastal 894 inimest (65 inimest 100 000 elaniku kohta). Vigastussurmade arv vähenes jõudsalt kuni 2019. aastani. COVID-19 pandeemia aastad tõid kaasa mõningase vigastussurmade suurenemise, kuid alates 2023. aastast on vigastussurmad hakanud vähenema (joonis 19). Vigastustest tingitud suremus on vähenenud peamiselt liiklussurmade vähenemise tõttu (TAI, d). Selleks on tehtud süsteemset ja kõiki valdkondi hõlmavat ennetustööd.

Kuid samal ajal on suurenenud kukkumistest tingitud suremus, mis vajab erilist tähelepanu ja valdkonnaülest koostööd. Olgugi et Eestis on vigastussurmade arv vähenenud, on meil sellegipoolest EL-i keskmisest tasemest lähtudes võimalik säästa veel umbes 300 inimest aastas (Sotsiaalministeerium, 2021a).

**esialgsed andmed*

